

Norwegian A: literature – Higher level – Paper 1
Norvégien A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Noruego A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Norwegian A: literature – Bokmål version

Norvégien A : littérature – Version en bokmål

Noruego A: literatura – Versión en bokmål

Skriv en litterær kommentar til **en** av de følgende tekstene:

1.

Voner i ein vinterfrakk

- Han står på kaikanten og vonar nokon vil falle uti. Så han kan redde dei og verte helt. Eller at han brått får høyre eit skrik frå huset der oppe. Eit tydeleg kvinneskrik. Så han kan springe opp, sparke inn ei dør, trive tak i voldtektsforbrytaren og helseslå han, bite armene og føtene hans med telefonledningen. Så han ligg der i ei klyse på golvet. Medan Henrik ringjer etter
- 5 politiet. Ein roleg beskjed som tvinnar seg rundt kroppen til forbrytaren, ut i vinterkvelden og inn på politikontoret. Bilde i avisa. Ein invitasjon frå den nydelege dama. Til ein kopp kaffi og kaker. Ho lenar seg inntil helten. Nærare. Nærare. Nei-nei. Sjølvsagt ikkje det.
- Men nye skrik frå nye hus. Nye dørar som vert sparka opp.
- Berre han får hoppe i sjøen og redde nokon. Eller helseslå ein forbrytar med alle desse
- 10 kreftene som ligg og ventar under vinterfrakken.
- Han har tatt heim mange fuglar. Skadde fuglar som ikkje kunne fyke. Små, redde auger og ein livredd fuglekropp har han hatt i nevane for å redde liv. Dei hadde falle ut or reiret eller floge på noko hardt. Han haldt dei innåt seg og tok dei med heim. Bygde eit nytt reir til dei i ei margarineske og stjal mjølk i kjøleskåpet.
- 15 Ein gong fann han ein spurv med ei brukken vinge. Då kom ein stor mann bort til han og sa han burde drepe den. Kaste den i fjellveggen eller... så den ikkje skulle pinast meir.
- Men han stjal mjølk i kjøleskåpet – og brødbetar.
- Ingen av fuglane har overlevd. Det kom alltid ein morgon då han fann dei daude og stive i margarineska.
- 20 Etterkvart vert det så kaldt på kaikanten at han tenkjer ikkje på anna enn å verte varm att. Då går han inn mot byen.
- Langt borte ser han ei jente. Ei lita jente i ein stor by som står kring henne på alle kantar. Ho frys i stega sine, og kjem sakte mot han.
- Han får ein brå hug til å gjere henne noko godt. Men det ser ikkje ut som nokon kjem til å
- 25 overfalle henne. Derfor ropar han berre etter henne med augene, då ho er like ved han. Ropar noko varmt og inderleg som han trur ho må skjøne.
- Ein fort augneblink ser ho tilbake. Det er eit hatglimt i augene hennar. Det pløyer seg djupt inn i han.
- Først skjelv han redd og fortvila.
- 30 Så knyttar han nevane og kryssar gata.

Rune Belsvik, *Kram snø* (1981)

2.

Hvit sommer

Jeg åpner stille en snehvit grind.
Jeg stiger inn i en stille have,
og der er kirsebærtrær som blomstrer
– en snehvit bølge imot mitt sinn,
5 og duften synker i mine sanser.
Jeg kjenner duften som var jeg blind.

Men jeg er blind av å se for meget,
av alt jeg ikke har villet se,
og derfor ser jeg med synske øine
10 det gylne gress og det hvite tre, –
ser disse sælsomme lys av skygge
som bare blinde bønnhøres med.

Og gresset tier ved mine føtter, –
det er som lyder av alle skritt,
15 av trin som bragte mig altfor vidt
blir suget ned i de stumme røtter.
Jeg ser det salige dyp av sommer
som er vår lengsel i bleke år,
mens vi er unge, før vi forstår
20 at der er tider som aldri kommer.

Der bor et smil i de hvite trær,
der bor et smil hos en fuglestemme
som viker hver gang jeg kommer nær.
Men hvis *jeg* viker, kan jeg fornemme
25 hva den vil si mig: "Nu er du fremme,
– det er *vår* sommer som sover her."

Ja, om jeg kjenner din fuglerøst?
Jeg kysser blomstene, – dine hender
er det jeg kysser. Men kysset brenner
30 – og løvet lukker seg om din røst.
Ja, jeg skal vike
bort fra ditt sovende hvite rike,
– jeg er dets høst.

Det er vår sommer som sover her,
35 hvor jeg går bort under hvite trær.
Jeg lukker stille en hvitmalt grind,
det er som slukker jeg solens skinn.
Der ligger veien fra fjern til nær
med dype spor efter mange trin
40 og støv som hvirvler i vind.

Gunnar Reiss-Andersen, *Lykkens prøve* (1931)

Norwegian A: literature – Nynorsk version

Norvégien A : littérature – Version en nynorsk

Noruego A: literatura – Versión en nynorsk

Skriv ein litterær kommentar til **ein** av dei følgjande tekstane:

1.

Voner i ein vinterfrakk

- Han står på kaikanten og vonar nokon vil falle uti. Så han kan redde dei og verte helt. Eller at han brått får høyre eit skrik frå huset der oppe. Eit tydeleg kvinneskrik. Så han kan springe opp, sparke inn ei dør, trive tak i voldtektsforbrytaren og helseslå han, bite armene og føtene hans med telefonledningen. Så han ligg der i ei klyse på golvet. Medan Henrik ringjer etter
- 5 politiet. Ein roleg beskjed som tvinnar seg rundt kroppen til forbrytaren, ut i vinterkvelden og inn på politikontoret. Bilde i avisa. Ein invitasjon frå den nydelege dama. Til ein kopp kaffi og kaker. Ho lenar seg inntil helten. Nærare. Nærare. Nei-nei. Sjølv sagt ikkje det.
- Men nye skrik frå nye hus. Nye dørar som vert sparka opp.
- Berre han får hoppe i sjøen og redde nokon. Eller helseslå ein forbrytar med alle desse
- 10 kreftene som ligg og ventar under vinterfrakken.
- Han har tatt heim mange fuglar. Skadde fuglar som ikkje kunne fyke. Små, redde auger og ein livredd fuglekropp har han hatt i nevane for å redde liv. Dei hadde falle ut or reiret eller floge på noko hardt. Han haldt dei innåt seg og tok dei med heim. Bygde eit nytt reir til dei i ei margarineske og stjal mjølk i kjøleskåpet.
- 15 Ein gong fann han ein spurv med ei brukken vinge. Då kom ein stor mann bort til han og sa han burde drepe den. Kaste den i fjellveggen eller... så den ikkje skulle pinast meir.
- Men han stjal mjølk i kjøleskåpet – og brødbetar.
- Ingen av fuglane har overlevd. Det kom alltid ein morgon då han fann dei daude og stive i margarineska.
- 20 Etterkvart vert det så kaldt på kaikanten at han tenkjer ikkje på anna enn å verte varm att. Då går han inn mot byen.
- Langt borte ser han ei jente. Ei lita jente i ein stor by som står kring henne på alle kantar. Ho frys i stega sine, og kjem sakte mot han.
- Han får ein brå hug til å gjere henne noko godt. Men det ser ikkje ut som nokon kjem til å
- 25 overfalle henne. Derfor ropar han berre etter henne med augene, då ho er like ved han. Ropar noko varmt og inderleg som han trur ho må skjøne.
- Ein fort augneblink ser ho tilbake. Det er eit hatglimt i augene hennar. Det pløyer seg djupt inn i han.
- Først skjelv han redd og fortvila.
- 30 Så knyttar han nevane og kryssar gata.

Rune Belsvik, *Kram snø* (1981)

2.

Hvit sommer

Jeg åpner stille en snehvit grind.
Jeg stiger inn i en stille have,
og der er kirsebærtrær som blomstrer
– en snehvit bølge imot mitt sinn,
5 og duften synker i mine sanser.
Jeg kjenner duften som var jeg blind.

Men jeg er blind av å se for meget,
av alt jeg ikke har villet se,
og derfor ser jeg med synske øine
10 det gylne gress og det hvite tre, –
ser disse sælsomme lys av skygge
som bare blinde bønnhøres med.

Og gresset tier ved mine føtter, –
det er som lyder av alle skritt,
15 av trin som bragte mig altfor vidt
blir suget ned i de stumme røtter.
Jeg ser det salige dyp av sommer
som er vår lengsel i bleke år,
mens vi er unge, før vi forstår
20 at der er tider som aldri kommer.

Der bor et smil i de hvite trær,
der bor et smil hos en fuglestemme
som viker hver gang jeg kommer nær.
Men hvis *jeg* viker, kan jeg fornemme
25 hva den vil si mig: "Nu er du fremme,
– det er *vår* sommer som sover her."

Ja, om jeg kjenner din fuglerøst?
Jeg kysser blomstene, – dine hender
er det jeg kysser. Men kysset brenner
30 – og løvet lukker seg om din røst.
Ja, jeg skal vike
bort fra ditt sovende hvite rike,
– jeg er dets høst.

Det er vår sommer som sover her,
35 hvor jeg går bort under hvite trær.
Jeg lukker stille en hvitmalt grind,
det er som slukker jeg solens skinn.
Der ligger veien fra fjern til nær
med dype spor etter mange trin
40 og støv som hvirvler i vind.

Gunnar Reiss-Andersen, *Lykkens prøve* (1931)